

je združeno dušno pastirstvo, hočemo podati svojim čitateljem posebno oni odstavek, ki govori o molitvi za duhovske in svetne vladarje in ki določuje za dan sv. Jožefa 19. marca t. l. v vseh kuratnih cerkvah kolikor mogoče slovesno službo božjo za cesarja in cesarsko družino. Dotični odstavek se glasi:

„Molimo tedaj za vse; pred vsem pa za tiste, katere je poklicala Božja previdnost, da vladajo človeško družbo: Bog jim dodeli razumnosti in kreposti, da bodo mogli narode peljati k pravi sreči. Med temi spominjamo se v prvi vrsti sv. Očeta papeža, glavarja celega katoliškega sveta, ki ravno v teh prežalostnih časih najbolj potrebuje, da ga njegovi otroci podpirajo z molitvijo.“

„Molimo pa tudi za našega presvitlega cesarja, ki se tako zgledno in z očetovsko ljubeznijo žrtvuje za svoje podložnike. Posebno pa zdaj pošiljamo tem gorečnije v nebo svoje molitve za presvitlo cesarsko družino, katera globoko žaluje zavolj grozovite nesreče, ki jo je zadela. Nj. ces. kr. Visokost cesarjeviča Rudolfa, kakor dobro veste, vgrabila je smrt. Cesarju umrl je nagloma preljubljeni, edini sin, ki je bil obdarovan s posebno razumnostjo, na katerega je stavil vse svoje upanje. Koga izmed vas bi ta pretužna novica ne vžalostila, koga globoko ne pretresla? Naša žalost pa mora tem več biti, ako premislimo, kako nezrekljiva tuga mori in razjeda blago srce cesarskih staršev in nevtolažljive vdove. Tudi vi, preljubljeni v Kristusu, ste vže sami od sebe, ne da bi vas bilo potreba k temu posebe opominati, nekateri javno, drugi vsi pa gotovo vsak za se z gorečimi molitvami za rajkega cesarjeviča pokazali, kako živo občutite žalostno nesrečo v cesarski družini.“

„Ker sem torej prepričan, da vam bo gotovo ljubo, a ker bi tudi jaz rad izrazil to, k čemur me srce sili, zapovedujem to-le: Po vseh cerkvah naše nadškofije, v katerih se obnaja Božja služba, se ima na praznik sv. Jožefa 19. marcija darovati za Nj. Veličanstvo presvitlega cesarja in cesarsko družino ena sveta maša (ako mogoče, pet) pred izpostavljenim Najsvetejšim; po maši naj se molit v del sv. rožn. ga venca; h koncu, pred „Tantum ergo“, se opravi molitev za cesarja, da ga vsegamog. čni Bog obvaruje, potrdi in ohrani v blagor in ljubezen njegovih zvestih narodov.“

Iz Dornberga, dne 25. februarja. — Včeraj popoldne bila je velitev novega odbora našega sadjarskega in vinorejskega društva. Te volitve so se udeležili skoraj vsi društveniki. Predsednikom bil je izvoljen skoraj enoglasno gospod Ferdinand Peruzzi, denarničarjem čast. gosp. Josip Kodolja, tukajšnji kaplan, z vsklikom; z veliko večino voljni so bili v odbor sledeči gospodje: Andrej Bandel, Franc Berce, Ivan Budin, Andrej Šinigoj in Jožef Šinigoj. Po končani volitvi zahvali se novi predsednik za skazano mu čast. Povda je, da je vinorejsko društvo velevažno za naš kraj, kjer je dobrostanje prebivalcev popolnoma odvisno od zlate kapljice, ki nam jo trta rodi. Spoznava, da bo naloženi mu posel silno težaven, upa pa, da reši, podpiran ne le od odbornikov, ampak tudi od vseh udov, svojo nalogo kolikor mogoče povoljno. Izreka željo, da bi društvo zmiraj bolj napredovalo v svojo korist in v korist naših vinorejskih krajev, v kar Bog pomozi. Žiriočlici pozdravljali so novega predsednika in odbor.

Leta 1478 so Turki Vipavo pustašili, a leta 1508 so si Benečani osvojili trg Vipavski. Vendar jim je krajinsko viteštvo s pešci vred. to pridobitev odvzelo.

Leta 1584, dnè 21. marca, je Lovrenc Lanthieri na višje povelje pregnal vse protestante iz Vipavskega trga ter iz vsega Vipavskega sodnijskega okraja. Večšina protestantov je Vipavo ostavila. Ostale so tih le katoliške družine.

Leta 1660, dnè 17. septembra, je cesar Leopold I., potujoč iz Ljubljane v Gorico, v Vipavi prenočil.

Valvazor pripoveduje, da je l. 1272 bil gospodar Vipave Simon Vipavski s soprogo svojo Katarino. Po smrti njegovi gospodoval je s n njegov Hartvig Vipavski l. 1274, a za tem l. 1291 gospod Rüdiger Vipavski. Od teh so dobili Vipavo gospodje Osterviški (Ostowitz). Elizabeta Auersperg III. se je gospodu Rainerju Schenken-Osterviskemu zaročila, ter je še l. 1530 živela. Njenim sinovom izročili so patrijarhi Oglejski Vipavo v fevd.

Leta 1487 je cesar Friderik Vipavo podaril Leonardu Herbersteinu, v čegar rodovini se je rodil učeni Ziga Herberstein.

Zatem so imeli Vipavo v posesti grof Turnski l. 1557. Najmenitniši od teh je Nikolaj, katerega je cesar odločil v poslušstvo za Italijo, Španijo in Nizozemsko.

(Dalje pride.)

Čepovan, 24. februarja. — Dasi vem, draga „Soča“, da ti v sedanjem časi preostaja stičnih poročil, vendar upam, da mi blagovoljno vsprejmeš naslednje vrstice. — Preteklo nedeljo imela je naša čitalnica besedo. Pred vsem bil je občni zbor dosecdanjih udov čitalnice. G. predsednik spominal je v svojem govoru, da je danes desetletnica vstanovitve skromne a poštene naše čitalnice. Obnovil je udom in neudom spomin na vso njeno znamenitejšo delavnost, da je čitalnica širila zavest med ljudstvom, kolikor je le bilo moči brez prisiljenja; v skrbi jej je bilo to, kar je za občino posebe, in to, kar je za deželo in za ves narod naš slovenski v obče koristno. V ta namen odpošljala je peticije in vlagala prošnje raznim oblastim. Izmed teh so d-segle nekatere ugodno rešitev, druge pa so bile v občo vzpodbudo in poduk. Tako je prosila čitalnica za cesto črez Špehovo brdo, ki bi naravnost vezala Cerko v Gorico; za postavo o kmetiskih domih, ki bi zavirala pogubno kosanje kmetij. Veliko je storila za poduk v kmetijstvu, imela je nekaj let celo vrsto kmetijskih predavanj; pazljiv in skrben poslušalec si je lahko povzel iz njih koristnih naukov.

Ko je bil z v-klikom potrjen prejšnji čitalnični odbor, oglašil se iznova g. predadnik in spomni največega dobrotnika slovenskega naroda, vstanovitelja Jožefa Gorupa, in predlaga, naj ga čitalnica imenuje častnega uda. Z navdušenjem vstali so udje in pri trdili g. predsedniku. Potem prečela je besedo. Na čelu bila je pesen v proslavo čitalnične desetletnice. Na to predavalja tukajšnji uč-nec „Zimo“ Fr. Cim. permana. Burka „Zadolženi“ kazala je Lihkomislegimladeniča, pri katerem spoznavamo, koliko trajajo dobra volja in sklepi človeški, ki jih stori ob času stiske: kakor mečja v gorkih žarkih so razpihnejo uže pri malem vetriču. Smešna pesem za predpust „Mha, oženi se!“ vzbudile je obilo veselja. Mala otroška igra „Oče naš“ nam je predstavljala v vsem vzglednega dečka, imajočega dobrega strijca, ki mu je med drugim tudi uže tako zgodaj vsiljuječe se verske pomislke razumno razpihalo. Sploh je bila zabava za ljudi skromnih zahtev deloma radi te neprisiljene prostosti prav prijetna. Koncem besede bilo je srečkanje čvetero dobitkov.

Pri večerji, ki so jo skupno imeli pevci in sodelovalci in vaobljeni gostje, zapelo se je še mnogo lepih pesmi; napivalo se je vzlasti požrtvovalnemu g. predsedniku in v spomin desetletnice. G. pevovodja spomnil se je enega iz prvih vstanoviteljev, g. Sreberniča, odličnega po svojem rodoljubju. Tako nam je dala naša čitalnica večer vsem v izpodbudo.

Iz Celovca, 25. febr. — (Novi odvetnik dr. Šegula). Že davno smo si Slovenci v Celovcu in okolici želeli svojega odvetnika ali pravdarskega doktorja, kateri bi bil Slovencem prijazen, kateri bi naš jezik dobro znal, in do kterega bi se lahko za zaupanjem obračali Slovenci in konservativni Nemci. Kako nam je tak potreben, skusili so že mnogi, v novejšem času na primer č. g. župnik L. Aleš iz Vetrinja. Od liberalnega Celovškega lista „Freie Stimmen“ lažljivo in grdo napaden, je po celem Celovcu in Koroškem iskal odvetnika, da bi urednika tožil, pa noben odvetnik ni hotel pravde prevzeti, ker se vsi bojijo nemško-narodnega strahovanja. Moral je hiteti v Gradec, in še le tam se mu je posrečilo, dobiti si zagovornika. Zdaj smo pa vendar tako srečni, da smo dobili svojega odvetnika. To je g. dr. J. Šegula, ki je popolnoma zmažen našega, kakor tudi nemškega in laškega jezika in slovi kot izvrsten jurist ali pravnik in zagovornik. Oločil se je, da ostane v Celovcu. Pisarno odpre v hiši krških korarjev (Gurkerhaus). Pernhartove ulice št. 6., pri tleh na levo pri vhodu. — Gori omenjenega gospoda odvetnika tedaj najtopleje priporočamo č. duhovščini, vsem rodoljubom in sploh vsem koroškimi Slovencem. „Svoji k svojimi!“

(Viljem in Rudolf). Naši nasprotniki nas pri vsaki priložnosti sumničijo in črnijo pred svetom, da nismo cesarju zvesti, da držimo z Ru-om itd. Ubogim Slovencem pa kaj takega še na misel ne pride. Nasprotno pa se med avstrijskimi Nemci opazuje že precej močno neko gibanje in mišljenje, ki nima nič okusa po avstrijskem domoljubju, nekteri pravijo, da diši močno po „Germaniji irredenti“. Posebno se v tem odlikuje tisti del protijudovske stranke, ktere prerok je Schönerer, potem pa takozvana „nemško-narodna stranka“, ki si med štajerskimi in koroškimi Nemci vedno več tal pridobiva. Zato se ni čuditi, da tukajšnji list „Freie Stimmen“ nemškim vladarjem tako slavo poje. O smrti cesarja Viljema I. in za potovanja sedanjega cesarja Viljema II. v Avstrijo ni bilo v tem listu skor družega brati, kakor o teh tujih vladarjih, in člankar se je navdušil celo do stavka: „Nemčija je naša domovina“. Ko je stari Viljem um-l, napravili so Celovški „nemško-narodnjaki“ pri „Sandwirthu“ žalovalni shod (eine „Trauerversammlung“) in so tugovali, da je bilo kaj. Ko

je pa naš Rudolf um-l, jim žalost ni segla tako globoko v srce, le redke so bile črne zastave; na dan pogreba so bile prodajalnice odprte. Sicer pa je urednik Dobernik (o joj!) posredovalna oseba med Celovcem in Berlinom, kajti njemu se pošiljajo pruski groši za Koroško učitelje.

(Liberalna taktika in liberalna modrost.)

Liberalci vseh dožel so si v tem podobni, da imajo zmirom veliko opraviti z duhovniki, posebno pa s škofi. Neprestano jih podučujejo, kaj naj storijo in kaj naj opustijo. Pri teh naskokih pa se navadno razdelijo na dva kampa: oni škofa očitno in od spre-daj napadajo v časnikih ter šeujejo ljudstvo zoper nj ga; drugi pa hodijo pri atranskih vratih v škofovo palačo, se globoko priklanjajo in pravijo: „Ali čuje Vaša milost, kak vrišč in kak nemir je napravil ta ali ta duhovnik! Vsa dežela bo Vaši milosti hvaležna, ako (po naših željah) tega duhovnika kaznujete, in onega drugam predstavite!“ S kako logiko in modrostjo so oboroženi liberalni časnikarji, ki ho-čjo škofo podučevati, hočemo danes pokazati. Urednik Dobernik se jezi nad našim mil. g. knezoškofom, da so v Celovško bogoslovje sprejeli toliko Čehov, in jih pozivlja, naj skrbijo za naraščaj domaćih duhovnikov. V tem pa mil. g. knezoškof ne potrebuje liberalnih svetov in naukov; saj ravno zato zidajo Marijan šče! In kdo najhuje pobija to napravo, kdo jo imenuje „Zwingburg“ in „Zwinguri“, kdo prigovarja občinam, naj nič ne dajo za Marijanišče? Ali mar ne ravno tisti list, ki škofa pozivlja, naj skrbi za domače duhovnike, da jih bo več? Ali ni Marijanišče odini pomoček v ta namen? In ali niso liberalni časniki tisti, ki odvrcajo domače mladenčce od duhovskega stanu? Kje je tukaj zdrava pamet? „Mir.“

Politični razgled.

Od kar smo pisali zadnji politični razgled, imel je državni zbor tri seje. Kar bi nam bilo iz teh sej zabeležiti, je to, da se je z malimi premembami sprejel vladni načrt o javnih skladiščih, da se je na predlog poslanca Plenerja odložila razprava o rudarskih bratovščinah, ker ta zakon malo ugaja nekaterim židovskim kapitalistom, lastnikom rudnikov in fužin, in da je vlada predložila dva postavna načrta, vsled katerih bi se imele urediti plače uradnikom na vseučiliščih in v drž. knjižnicah, kakor tudi profesorjem na škofijskih diocenzanskih učiliščih. S tema dvema predlogoma je vlada le zadostila opravičenim željam in že večkrat v tej zadevi skleucnim resolucijam državnega zbora. V zadnji seji t. j. v sredo pa se je začela splošna razprava o letnem proračunu, ki bode gotovo trajala tri dni; nekateri govorniki bodo vlado zagovarjali, njeno delovanje opravičevali, drugi pa jo napadali in šibali; ali konec vsega večdnevne-ga govorenja bode prestop v nadrobno razpravo, kar si ministerstvo naj bolj želi. Izmed slovenskih poslancev bode v splošni debati menda govoril posl. Šuklje in vladi opetovano razkrije želje Slovencev, živečih in stiskanih po raznih kronavinah.

Na Ogerskem se še vedno bije boj proti novi vojaški postavi in za njo. §. 14. bil je sprejet, kakor je Tisza predlagal z veliko večino in s tem je določeno, da postava velja le za 10 let; zdaj pa se razpravlja o §. 25., ki določuje potrebno znanje nemščine pri onih, ki hotè napraviti častniški izpit.

Na Francoskem imajo vendar zopet novo ministerstvo — uže 25. od leta 1871 —, ali sestavljeno je tako, da ne ugaja nobeni stranki. Ministerstvu predsednik je oportunist Tirard. Program, katerega je ministerstvo predložilo narodni skupščini in senatu, zahteva edino, da se reši razprava o proračunu za l. 1890, da se pripomore k sijajnemu vspelu svetovne razstave, ki bode to leto v Parizu, in da se dovolé potrebni krediti za vojaške potrebe. Zahteve novega ministerstva so na videz zelo skromne; ali vendar vsi listi prorokujejo temu ministerstvu le kratko življenje, ker v zbornici mu bodo nasprotni odstopivši radikalci, monarhisti in priverženci Boulanger-ja.

Na Italijanskem primanjkuje denara in ministerstvo je v velikih zadregah, kako bi pokrilo velike stroške za vojaške potrebe, ker brez

velike vojne sile bi Italija ne imela odločilnega glasu v zvezi z Nemčijo in Avstrijo. Zato je ministerstvo predlagalo povišanje 7 vrst davkov; temu predlogu ustavlja se zbornica, in kakor se glasé današnji vesti, namerava Crispi dati svojo ostavko, potem pa zopet po želji kraljevi sestaviti novo ministerstvo in pri tej priliki okleniti se tudi drugih mož, ki ne pritrjujejo njegovi dosedanji finančni politiki.

Na Srbskem pa smo še tam, kjer smo bili pred osmimi dnevi; Milan ugiba, kaj bi storil sè svojim ministerstvom, ki pri ljudstvu in v zbornici nima nikake zaslombe; pogovarjal se je te dni, kakor je bilo čitati, z avstrijskim poslanikom; gotovo da je bil pri tej avdijenciji razgovor tudi o sestavi novega ministerstva.

Bivši bolgarski knez Aleksander Battenberški poročil se je pred nekaterimi dnevi v Mentone na Italijanskem z glediščno pekinjo Ivanko Loisinier iz Darmstadta, rojeno Pražanko, ter se bo od zdaj naprej imenoval grof Hartenau. S tem je dal slovo bolgarskemu prestolu za zmeraj.

Domače in razne vesti.

„Mir“ imenuje se izvrstno uredovan političen list, ki izhaja vsakih štirinajst dni v Celovec. Lastnik in izdajatelj mu je preč. g. Gregor Einspieler, župnik v Podklostru. Na osmih straneh v četirki prinaša v vsaki številki toliko zanimivega gradiva, da ga je dosti brati in premišljevat za več dni. Snov ali predmet svojim sestavkom jemlje iz gospodarskega, političnega in narodnega življenja koroških Slovencev; ali ker so razmere za ubogi slovenski narod povsod enake, zato se čitajo taki sestavki po vsi Sloveniji z enakim zanimanjem. Kar se godi na Koroškem, godi se tudi drugod, koder Slovenci prebivajo, in treba je premeniti le imena krajev in oseb ter nekatere okoliščine, da ima človek pred očmi živo sliko iz domačega življenja svojega kraja. Ker stane list za vse leto samo 1 gl. 24 kr., naroči si ga lahko tudi, kdor ni premožen. Z uredništvenega stališča opozorjamo rodoljube v mestu in na deželi na obilnost gradiva, katero prinaša omenjeni list in katero proizveduje gotovo le po rednih in prijaznih poročilih domoljubov, raztresenih po deželi. Tudi „Soča“ obračala se je do rodoljubnih razumnikov v tem smislu, a žalibog skoro z ničevim uspehom; pri nas čuti malokdo narodno (in še katero drugo!) dolžnost sodelovati pri listu, katerega načela so znana, pač pa si prilastuje vsakdo pravico presojevati list in precejati črke v smislu in po navodu naših narodnih nasprotnikov, širiti proti njemu nezaupnost, sumničiti ga v uplivnih krogih ter metati mu polena pod noge. Zato se ni čuditi, da list v zadnjih časih vidno hira in da najbrže v kratkem tudi zaspil. Če lista narod, in v prvi vrsti njegovi očitelji in buditelji, ne potrebuje, uredništvo tudi ne, kajti hvala Bogu ima še drugega posla, s katerim se lahko uspešno peča. Kemur je „Soča“ predraga, naj si naroči „Mir“, katerega smo zgore opisali in iz katerega smo ponatisnili za poskušnjo dopis iz Celovca, kateri je v „Miru“ razdeljen na tri dopise.

Cestni odkor za okraj goriški sklenil je v svoji seji 23. febr., da prepusti brezplačno odboru za grajenje železnic z ozkim tirom na Goriškem porabo skladovne ceste iz Gorice skoz Št. Peter, Volčjo Drago, Prvačino do Dornberga s tem pogojem, da železniški odbor popravi cesto na svoje stroške tako, da bo ustrezala rešenemu namenu, in da se odbor zaveže, poplačati nemudoma vsako škodo, ki bi se pripetila na oni cesti vsled vožnje s tramvajem. Ta sklep bo gotovo pospeševal pripravljavna dela za omenjeno železnico in zasluži, da bi ga posnemali tudi drugod v prospek take naprave, ki bo v korist Vipavski dolini in mestu ter posledno deželi.

Veliki ples v goriški čitalnici. O tem plesu poročali smo vže v zadnji številki in rekli, da se bodo vaje za ples „Kolo“ vršile dne 23. februarja. V to svrhu prišel je gospod K. iz Trsta in zbralo se je mnogo občinstva v čitalnični dvorani. Vsak je bil radoveden, kak je ta narodni ples. Od začetka bila je večina takih, koji so želeli samo videti ga, a le manjši del se je oglasil, da ga bo tudi plesal. Vže pri drugi poskušnji oglasilo se jih je toliko, kolikor jih sploh more plesati v dovolj prostorni dvorani ta ples, namreč 16 parov, in ostalo jih je še, ki bi se bili radi vadili. Vsem je „Kolo“ močno dopadlo. Živahen je ta ples, odgovarja joč našemu značaju. Motivi iz narodnih pesmi, iz katerih je sestavljena godba, navdušujejo vsakega, ki ima koliko čuta za narodno stvar. Ta ples ni samo telesna vaja, ampak pomaga tudi k narodni zavesti. Slišajočemu glasove narodnih pesmi, zaigra ti

kri, noge same poskočijo, čutiš se svojega med svojimi in v svojem. Druga vaja bila je v nedeljo popoldan in tretja zvečer; plesalci in plesalke bili so neutrudljivi. Pri vsakej vaji bilo je novega občinstva. V dvorani čitalniški je vse nekako ožvelelo, vsakdo se je veselil. Čitalnični odbor je lahko vesel, da je prišel na misel uvesti v čitalnico „Kolo“; udje čitalnični in njih družine so jim zato hvaležni. Vsi skupaj pa so hvaležni gospodu K. ki se je potrudil v Gorico samo iz domoljubja in ljubezni do čitalničnih udov, ter znanemu požrtvovalnemu gospodu M., ki je cel čas vaj igral na glasovir. Brez gospoda K. bila je v sredo še jedna vaja in zopet bilo je novih plesalk in plesalcev, kakor tudi gledalk in gledalcev. Po programu veselice bode plesalo kolo 16 parov, ki se v to zavežejo, ob 11. uri pod vodstvom g. K. in med glasovi močnega orkestra iz Trsta. Pozneje bode odvisno od plesalcev in od voditelja plesa, ali se bode še plesalo in koliko krat. Kakor smo vže zadnjič omenili, pride iz Trsta gostov in gostinj. Udje se svojimi rodbinami, domači in zunajni, ne izostanejo. Od neudov iz mesta in z dežele oglašajo se vsak dan novih, ki želijo dobiti vstopnice. Večer dne 3. t. m. bode v čitalnici živahen, vesel in zanimiv. K temu pripomore tudi srečkanje raznih dobitkov, ki se bode vršilo med odmorom brzo po obveznem plesu „Kolo“, kakor tudi, in posebno, naše domoljubne krasotice, ki vže nekoliko dni pripravljajo različne obleke in kinče, s kojimi hočejo iznenaditi občinstvo. Za telesno krepcanje bota skrbela gostilničar in kavarnar, ki sta pod isto streho s čitalnico. Splošno rečeno čitalnična veselica zadnje postne nedelje ponudi prijetnega in koristnega starejšim in mlajšim.

O bodočih volitvah v mestno starešinstvo goriško začelo se je uže precejšnje gibanje med volilci in v tukajšnjih listih. Na beseda, katere je bil izpregovoril v tem oziru g. D. v „Eco del Litorale“, kakor smo zadnjič omenili, odgovoril je „Corriere“ v številki z dne 26. p. m., kakor je mogel, ter posebe poudarjal, da liberalci gospodarijo dobro, a da Slovenci so začeli zahtevati preveč (prepotenti) in da jim je treba stopiti na prste. Na to odgovarja g. D. v „Ecovi“ številki z dne 28. p. m. ter ponavlja, da liberalci so slabi gospodarji, da se je treba le g. Marzini ju zahvaliti, če je letošnji proračun nekoliko poblebnejši, in da ni pričakovati stalnega zboljšanja v mestnem gospodarstvu, dokler se ne namesti sedanja večina z drugimi možmi. Čudi se, kako se more „Corr.“ sè starodavno italijansko omiko bati Slovanov z omiko, ki se še le začena. Nam se pa to nič čudno ne zdi, ker smo imeli pogosto priliko gledati stopinjo omike, katero so si nekateri „Corrierovi“ pristaši chraniili. Od nekdanje kulture ohranili so si namreč samo ime in jako malo merico zunanjih oblik; večinoma pa ne poznajo ni bistva stare omike ni zunanjih dogovorjenih in veljavnih znamenj blagega srca. Slednjič pravi g. D., da kot mejaši s tujim kraljestvom ne smemo postavljati čez vse narodnega načela, ki dvoji in deli, ampak druge stvari, ki so nam skupne, gmotno blagostanje in pred vsem pravo avstrijsko čut. Ali padejo besede g. D. na rodovitna tla, bomo videli.

Drobne novice. Umril je v Korminu v očetovi hiši Gaudencij Stua, bogoslovec drugega leta za goriško nadškofijo za srčno hibo, kateri se je bila pridružila pljučnica. V soboto popoldne spremilo ga je mnogo tovarišev bogoslovcev iz Gorice k zgodnjemu grobu. — Dijaki s profesorji tukajšnje c. k. višje realke imeli so večeraj ob 10. uri mašo zadušnico po svojem ranjcem tovarši Jaschi-ju, ki je umrl za kozami. — Dne 25. febr. je umrl v Gorici Anton Halicr, c. k. okrajni zemljemorec, v 29. letu svojega življenja. Radi svoje uljudnosti in postrežljivosti bil je splošno priljubljen. — V soboto popoldne imel je K. Fonzarj v vrtu za hišo št. 2 v Via Droossi nekaj opraviti s puško dvocevko, ki se je po nesreči sprožila in mladega moža tako nesrečno zadela v prsi, da je drugi dan vsled izlite krvi umrl. — „Corriere“ pripoveduje o treh požarih. V ponedeljek zajutro zgorelo je v Mahh Žabljah kmečko stavišče, vredno 600 gl. Prejšnji dan pogorel je v Vipolžah kmečki hlev pl. Luzembergerja, vreden 400 gl. V nedeljo zajutro bil je majhen ogenj v prvem nadstropji hiše st. 5 na Stožnem trga. Ljudje, ki so se vračali s sabotnih veselic, zadušili so ogenj, predno so prišli mestni gasilci. — V Trstu je začel izhajati nov list po dvakrat na mesec z imenom „La Confederazione Operaria“, glasilo društva enakega imena v svrhu, da bo zagovarjal koristi delavskega stanu.

Drobne vesti. (H koncu naj se dodá še to:) — D. polnilca volitev za državni zbor po umrlem dr. Vidalichu za ista mesta in kupčijsko zbornico bo l., oziroma (za kupč. zbornico) 4. aprila t. l. — Za otroški vrt v Pevmi darovali so „Narodni pustolovci“ 4 gl. 20 kr. Hvala!

Črne koze ali ranje najhujše vrste prišle so veliko žalost v neko goriško družino. Sin je bil poštni uradnik v Trstu in je nevarno obolal za to boleznijo. Skrbna mati je šla k njemu in mu je stregla

zadnje dni življenja ter odnesla po njegovi smrti vso njegovo obleko v Gorico. Mati oboli za navadnimi kozami in premaga nevarnost po nekaterih dneh. Med tem joj je stregla hči, učiteljica v Ajello, z bratom, goriškim študentom. Ko se mati zboljša, obolita hčer in sin za hudimi kozami ter umrjeta hčer v petek, sin v soboto zvečer. Trupli so odpeljali koj v mrtvašnico na goriško pokopališče, hišo (v Raštelji 7) so pa tako izpraznili, da so zapustili v drugi stanovanca za 15 dni svoja stanovanja in da je v hiši samo nesrečna družina, oče in mati Jaschi. Hčer ni bila bolna vsoga vkup niti 24 ur, sin je bil še v sredo v šoli s povrhno sukno svojega ranjkega brata. Zdi se, da previdnosti je bilo nekoliko premalo.

Važno za gospodarje. Kranjska c. kr. kmetijska družba v Ljubljani nam poroča, da oddaja tudi letos deteljno seme, katero je potrjeno od dunajske pregledne postaje kot polno prosto predenice (ž. de). Setev takega semena je odina pomoč proti predenici. Kilogram štajerske (dveletne) detelje velja za družbene ude 63 kr., za neude 68 kr.; kilogram lucerne ali nemške (večne) detelje velja za družbene ude 93 kr., za neude 98 kr. Kdor to deteljo v Ljubljani pri kmetijski družbi naroči, pošlje naj polovico zneska za ar. Ravno takaj se tudi dchi semenski krompir najboljših vrst, 100 kgr. za ude 2 gl. 50 kr., za neude 3 gl.

Politično društvo „Edinost“ v Trstu priredi v soboto zvečer ob 8 $\frac{1}{2}$ uri v gledišči Politeama Rosetti velikansko veselico, pri kateri bodo sodelovali pevci iz Trsta in iz okolice (blizu 100 ter godci veteranskega društva tržaškega. Konča se s plesom, pri katerem pride na vrsto tudi jogoslovansko „Kolo“ Vstopnina 50 kr. za osebo.

Pri Sv. Luciji na Mostu priredi ondašnje „Kmetstvo bralno društvo“ v nedeljo 3. marcija 1889 veselico s tem le sporedom: 1. Pesem: Za dom. 2. Nagovor pervosednikov. 3. Pesem: Oj z Bogom ti. 4. Deklamacija: Jettejeva prisega. 5. Pesem: Istrijanska hervatska koračnica. 6. Dolgočasni govor. 7. Pesem: Zrinski Frankopanka. 8. Pravo junaštvo, slika iz kmetskega življenja. 9. Pesem: Na straži. 10. Tombola. Pri veselici bodo sodelovali Volčanski pevci. Začetek točno ob 8 uri zvečer. Vstopnina za neude 20 kr., za vsako osebo iz družin društvenikov 10 kr., udje prosti vstopnine. Kartele za tombolo 10 kr. Po veselici domača zabava. K obilni vdeležitvi vabi uljudno Odbor.

Prošnja. Od raznih strari naše domovine prihajajo podpisancemu vodstvu prošnje za podaritev knjig — nabožnih, poučnih, zabavnih, šolskih — sploh primerenih za našo šolsko mladino. Kakor je znano iz družbinih poročil, razdelila je družba že mnogo podobnih spisov in si prizadela s tem veliko stroškov. Nekaj rodoljubov je v ta namen darovalo vže lepo število primerenih knjig. Ker pa mnogim prijateljem slovenske šolske mladeži dokaj spisov nerabljenih leži v njihovih knjižnicah, usoja se podpisano vodstvo vsled sklepa v svoji seji oglasiti se pri p. n. čestitem občinstvu z vljudno prošnjo, da bi blagovolilo kaj slovenskih knjig darovati v naznačeni namen. Take knjižice bi utegnile veliko koristiti v rokah naše mladine. Naj se torej knjige blagohotno pošiljajo podpisancemu vodstvu, ali pa naj se mu naznani, da smo pošlje po-nje. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 25. januarja 1889.

Nova pesmarica. Ker je Razlagova „Pesmarica“, izdana polednjikrat 1872. l., že pošla in je tudi že zastarela, ker se v ujej pogrešajo vsi pesniški proizvodi poznejših let, čuli smo že večkrat željo, da bi se izdala nova „Pesmarica“. Knjiga ta potrebna je zlasti pevskim društvom, ngajala bi pa tudi sploh vsemu narodu sloven-skemu, ki ima toliko nadarjenost in toliko ljubezen do petja in glasbe. Uvažuje to potrebo in mnogostransko želje, odločili smo se, prirediti „Novo Pesmarico“. V njej bodo zbrane vse pesmi, ki se po Slovenskem pojó; ozirali se pa bode mo tudi na proizvode hrvatske, srbske in bolgarske, ter na pesmi češke, poljske in ruske, ki se pojó v koncertih in na pevskih veselicah, da bode „Nova Pesmarica“ prava priročna knjiga za naše pevce. „Nova Pesmarica“, katero smo že začeli sestavljati, stala bode lično vezana 1 gl. 20. kr., mehko vezana 80 kr. Oglasila, oziroma naročila pošiljajo naj se upravnistvu „Narodne Tiskarne“, da nam bode možno vsaj primeroma določiti število natisu. Uredništvo „Nove Pesmarice“.

Goriški „Sokol“, bo imel ples v soboto 2. marca zvečer po 7. uri v Marcinijevi sobani. Sviral bode sekstet. Ustop bo brezplačen. O počitku bo srečkanje na korist godbenih stroškov. K udeležbi uljudno vabi svoje društvenike Odbor.

Razpis učiteljskih služeb. Na osnovni slovenski šoli družbe sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu v Trstu se razpisuje: 1. učiteljska služba z nastopom o Veliki noči t. l. Prilože naj se sposobnostna spričevala za vodstvo v čezredne šole. Plača je 600 gl. z opravilno doklado. Za šolsko leto 1889/90 pa se

razpisuje: II. učiteljska služba z letno plačo 500 gld. Za to II. učiteljsko službo se lahko oglase učitelji in učiteljice, Prošnje s potrebnimi dokumenti naj se pošiljajo podpisane vodstvu najzadnje do 10. marca t. l. Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, dne 14. februarja 1889.

"Kolo". Broj I. Za glasovir glasbotvorio Franjo Miroslavov Kalski. Cena 1 for. Vlastita naklada. Tiskao R. Milic u Ljubljani. — Uzornomu rodoljubu J. J. Gorupu na Ricci posvečuje skladatelj. — Pod tem naslovom došel nam je snopid muzikalij, o katerih piše gospa Lucila Podgornikova v "Sl. Sv." od 10. febr. t. l. med drugim to le: "Nameujen je tu komad za izvrševanje na klavirju in utegue napraviti prijeten in briljanten učinek, ako ga igra zaradi sebe energijskega značaja moška roka. — "Kolo" gospoda Kalskega kljubu blišobnega značaja vendar ni težak gledé na izvršo, in zato ni potreba toliko tehniške bravure, kolikor pa ritmiškega in razumnega izvrševanja. Ze zaradi tega ga je priporočati igralcem na klavir, in zlasti tudi za igranje po čitalnicah." Dobiva se pri R. Milicu v Ljubljani.

Oznanilo.

Kavnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà) ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja da bude dne 11. marca 1889 in naslednje javna dražba (kant) neresenih zastav IV. četert leta 1887 t. j. tisti, ki so bile zastavljene meseca oktobra, novembra in decembra 1887.

V Gorici, dne 5. februarja 1889.

Kdor si želi jasnosti o nemškem oblikoslovju, omisli si naj

POČETNICO

namškega jezika.

Za 1. in 2. razred slovenskih gimnazij, tudi za pripravnice slovenskih učiteljskih

SESTAVIL
RAJMUND ČUČEK,
c. kr. prof. v Kopru.

V platno vezana stane 80 kr. Razpošilja jo pisalec sam, in to poštanim potom, ako se priloži še 5 kr. poštnine.

Na slov. oddelku
deželne kmetijske šole

v Gorici se dobivajo:

1. jabolne požlahtnjene po 15-20 kr.
2. hruške požlahtnjene " 15-25 "
3. breskve in marelice " 15-30 "
4. ringloti in češnje " 15-25 "
5. murve " 15-20 "
6. razne kolči, 100 " 40-70 "

V Gorici, 20. februarja 1889.

Vodstvo.

Dr. VALENTINA ZARNIKA
ZBRANI SPISI.
I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.
UREDIL IVAN ŽELEZNIKAR

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzoru in res krasno vezana. Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnorodni podpis. — Cena knjižice je 1 gld., s poštno 5 kr. več. — Dostopi je v "NARODNI TISKARNI" v Ljubljani.

Zaloga gotove obleke. Krojačnica in blago. IGNAC STEINER V GORICI.

Da ustrezim mnogostranski želji svojih gospodov odjemalcev in da bom posnemal izgled večjih skladišč v glavpih mestih, sklenil sem, da se bom držal glede izdelkov in blaga v svoji štacuni užo od 1. marca tekočega leta naprej načela

STALNIH CEN,

katero prihrani prodajalcu mnogo časa in daje kupovalcu poročstvo, da dolžena cena je zadnja, po kateri more prodajalec odlati svoje blago.

Potem ko sem določil najnižje cene, dovolim kupovalcu, da razširim kupčijo s svojimi blagom. odbitek 2 1/2% ako kupi za 50 f. blaga, in odbitek 3 1/2% ako kupi za 100 gl. blaga in ako plača hitro v gotovini.

V ednajstih letih, v katerih mi je bila prijetna čast služiti slavno občinstvo, iekal sem vedno v tem vso svojo hvalo, da sem se skazal vrednega njegove podpore, in bilo mi je to glavna skrb, da sem uvedel v svoje skladišče ova zboljšarja (reforme), ki morejo služiti v složnost in dobič k gospodom kupovalcem, in zidaj je moja največja želja, da bi si zaslužil vedno večjo naklonjenost tukajšnjega slavnega občinstva.
Najudanejši **IGNAC STEINER.**

Winice na Dolenjskem, dne 12. jan. 1889.

Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vaše esence za želodec.

Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so živili esenco z najboljšim vspohom. Neka bolnica je bila že za smr. bolna, vsi so mislili, da mora v malo urah umreti; toda komaj je zavžila nekoliko kapljic esence, je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — med tam, da je bila poprej več dni že skoraj na smrti postelji. Esenca se tedaj zaradi njevega izvrstnega vpliva sama najbolje priporoča.

Z odličnim spoštovanjem
JURI KÖNIG, župnik.

Gosp. G. Piccoli-ju,
lekarnarju v Ljubljani.

Čudovite kapljice sv. Antona Padovanskega

To priprosto in naravno zdravilo je prava dobrodejna pomoč in ni treba mnogih besedi, da se dokaže njihova čudovita moč. Če se le rabijo nekoliko dni, olajšajo in preženejo prav kmalu najdovratniše želodčne bolezni. Prav izvrstno vstrezajo zoper hemorojide, proti boleznim na jetrih in na vranici, proti črevesnim boleznim in proti glistam, pri ženskih mesečnih nadežnostih, zoper beli tok, božjast, zoper bitje srca ter čistijo pokvarjeno kri. One ne pregnajo samo omenjenih bolezni, ampak nas obvarujejo tudi pred vsako boleznijo.

Prodajejo se v vseh glavnih lekarnicah na svetu; za naročbe in pošiljave pa edino v lekarnici Cristofoletti v Gorici, v Trstu v lekarni C. Zanetti in G. B. Rovis in v lekarni Alla Madonna v Korminu.
Ena steklenica stane 80 novcev.

MARIJACELJSKE KAPLJICE

so izvrstno zdravilo za vse želodčne bolezni; nepresogljivo zdravilo so ob slabi slasti do jedi, slabem vzduhu, napenjanji, kislem sirdgovanju, zvišanji po trebuhu, prehlajenji želodca, zgagi, nabiranji skamenelca, za odpravo preobilne žleme, bledice, gnjusl in riganja, glavobola od želodca, želodčevega krča, je proti otrjenju in zgati, preobjedi in prenapitji, glistam, boleznim na vranici, jetrih in zlati žili.

Cena male steklenice s naznanilom vporabe je 40, večje pa 70 kr. Osrednja razpošiljavniča je v Kromerizah.

Marijaceljske kapljice niso skrivano zdravilo. Njih sostanski deli so naznanjeni na listku o njih vporabi.

Prave Marijaceljske kaplje se dobo skorej v vseh lekarnah v ovitku s rudačo znamko zgorne podobe zalepljenem.

V Gorici jih imajo lekarni Gironcoli, Cristofoletti, Körner in Pontoni; v Sežani pa Philip Ritschel.

Kdor si hoče
brez težave zaslužiti mnogo denarja,
pošlje naj svojo adresu upravnistvu
tega lista v zapечатem pismu z nadpisom
zaslužek.

Na drobno in na debelo.

JOŽEF CULOT

v GORICI v RAŠTELJI;

obilna in mnogovrstna zaloga norimberških, galanterijskih, malih reči in igrač.

Največ: izbor blaga za raznoščke (havzirarje) kramarje, čevljarje in krojače, potem molkov, svetih podob, razenkrunce itd.; priporoča svoje veliko zalogo ures ali lepotečij, tapecerij, olupševalnega papirja kakor tudi zlate in srebrne podga za mrtvaške truge po fabričnih cenah, veliko zalogo sveč in veliko zalogo čevljev vsake sorte za malo in velike cene in moke itd.

POSEBNOST

VRTNA SEMENA

vsake vrste in gotove dobrote.

CENE

tako nizke, da se ni bati tekmovanja.

Na drobno in na debelo.

Prodaja drevesnih sadik.

V c. k. gozdnem vrtu pod Rožnikom pri Ljubljani odda se prihodnjo spomlad okolo tri milijone drevesnih sadik proti temu, da se za vsak tisoč z zavijanjem in odneskom do železnice ali do pošte vplača in sicer za triletne smreke 1 gl. 50 kr. — za dvoletne borovce 1 gl. 70. — za štiriletne jelke pa 2 gl. — za jesene in akacije 1 gl. 60 kr. — za gabre 2 gld. 60 kr. in za vrbove količke vsake vrste 1 gl. —

Naročila sprejema proti vplačilu spadajočega zneska c. k. deželno gozdno nadzornistvo v Ljubljani do 10. aprila 1889.

Od c. k. dež. gozdarskega nadzornistva sa Kranjako.